

Förvaltningen för fastighet och service, Fastighet och service stab
Malena Timling
Epost: malena.timling@regionvastmanland.se
Telefon: +4621173212

Regionens revisorer

YTTRANDE GRANSKNING AV VÅRDHYGIEN OCH STÄDNING

Sammanfattning

PWC har på uppdrag av regionens revisorer genomfört en granskning av vårdhygien och städning. Revisorernas samlade bedömning är att "regionstyrelsen inte helt har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer god hygienisk standard i enlighet med lagar, beslut och riktlinjer. Utifrån att revisorerna tidigare granskat området och framfört kritik kring hur städning och vårdhygien fungerar är det otillfredsställande att åtgärder inte har vidtagits fullt ut för att hantera tidigare identifierade brister."

Revisorerna lämnar följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- "Tillse att det sker en uppföljning av städningen som helhet dvs både den regelmässiga och den patientnära.
- Att vidta åtgärder utifrån de bedömningar som framkommit i denna rapport samt de åtgärder som inte vidtagits fullt ut avseende tidigare granskningar."

Nedan redovisas regionstyrelsens svar på de revisionsfrågor som var "delvis" uppfyllda i granskningsrapporten.

Revisionsfråga 1: Har regionstyrelsen, mot bakgrund av tidigare granskning, vidtagit tillräckliga åtgärder?

Bedömning: Delvis

"Från regionstyrelsens yttrande framgår att inga beslut om åtgärder har fattats utifrån revisionsgranskningen. Yttrandet visar att regionen vidtagit åtgärder i linje de rekommendationer som lämnats i revisionsgranskningen. Utifrån tidigare granskning kvarstår bland annat ett arbete med att säkerställa uppföljningen av städningen som helhet och medarbetarnas kompetensutveckling inom god vårdhygien."

Svar:

Under ledning av regionens smittskyddsläkare pågår under hösten 2022 en mötesserie för att lyfta hygienarbetet i vården. Under november månad genomförs tre möten med verksamhetschefer inom områdena akutvård, nära vård samt diagnostik och teknik. Syftet är att fokusera på vilket hygienarbete verksamhetscheferna själva vill driva de kommande åren. Goda exempel lyfts från olika delar av verksamheten såsom chefs betydelse för att lyckas med systematiskt kvalitetsarbete gällande hygien, samt ihärdigt arbete med basala hygienrutiner och vikten av att följa klädregler och att utföra en bra städning mm.

Som ett led i att åtgärda bristerna avseende kompetens inom städområdet i vården har Hälso- och sjukvårdsförvaltningen valt att låta införa digitala utbildningar och kompetenskort för hygien och städning. Detta kommer möjliggöra uppföljning via regionens Kompetensplats. Utbildning och kompetenskort kommer utvecklas under ledning av vårdhygien och på ett likartat sätt som för städverksamheten inom Samlad service (se mer utförlig beskrivning under fråga 2).

Revisionsfråga 2: Säkerställs Samlad service- och vårdpersonalens kompetens avseende vårdhygien och städning?

Bedömning: Delvis

"Processen säkerställs för Samlad service samt hygienombud. Övriga medarbetare ges en introduktionsutbildning och e-learning. Det saknas en tydlig uppföljning över helheten."

Svar:

Ett införande av obligatorisk utbildning och kompetenskort för vårdpersonal avseende hygien och städning möjliggör en systematisk uppföljning och säkrar att samtliga medarbetare som berörs av städmoment har genomgått utbildning.

En obligatorisk städutbildning för vårdpersonal kommer att säkra kännedomen om regionens städhandbok och städinstruktioner. Informationen säkras också vid introduktion av ny medarbetare. Ett grundläggande kompetenskort för städning i vården införs. Kompetenskortet ska vara obligatorisk för nyanställd städ- och vårdpersonal som berörs av städmoment och registreras via Kompetensplatsen.

Praktisk upplärning i städning av hygienombud, gäller både städ- och vårdpersonal. För att säkra detta krävs en utbildningsinsats gällande städning för hygienombud i vården.

En rutin för uppföljning och egenkontroll av städning behöver tas fram, gäller städning utförd av både städ- och vårdpersonal.

Samlad service genomför sedan 2018 grundutbildning inom vårdhygien, basala hygienrutiner och klädregler, samt städmetodik för alla nyanställda medarbetare. Efter den teoretiska utbildningen får medarbetaren en praktisk upplärning av hygienombud. Alla Samlad service hygienombud (för närvarande 29 stycken) genomgår en vidareutbildning av vårdhygien.

Sedan förra granskningen har Vårdhygien och Samlad service utarbetat kompetenskort för bassängstädning för att säkra städningen där. Samlad service har ansökt om medel från Omställningsfonden för att under 2023 digitalisera bland annat grundutbildningen inom städ och införa kompetenskort i samarbete med vårdhygien.

Revisionsfråga 4: Har verksamheterna lokalmässiga förutsättningar för att nå en god hygienisk standard?

Bedömning: Delvis

”Det finns stora lokalmässiga variationer inom länsdelarna och verksamheter.”

Svar:

Vissa delar av regionens fastighetsbestånd är äldre och har vådrum för flera patienter och toaletter i korridorerna, framför allt i länet. Lokalerna bedöms fortfarande som funktionsdugliga och kan användas för vårdverksamhet i avvaktan på större investeringsprojekt.

Vid Västmanlands sjukhus Västerås pågår byggnationen av det nya akutsjukhuset (NAV). Den nya sjukvårdsbyggnaden i Sala är färdigställd och verksamheterna har flyttat in i nya moderna lokaler under hösten 2022. Det finns fortsatta planer på upprustning av övriga sjukhus i länet. Vid Västmanlands sjukhus Fagersta pågår projektering för ombyggnation av bland annat vårdavdelningen. En ny- eller ombyggnation i Köping är en förutsättning för att på sikt säkra en god hygienisk standard även där.

Revisionsfråga 5: Sker uppföljning av kontroller avseende städning, såväl den regelmässiga städningen som den patientnära städningen, inom vården och rapporterade avvikelser?

Bedömning: Delvis

”Kontroller sker av den regelmässiga städningen. Det sker inga regelbundna kontroller över den patientnära städningen.”

Svar:

Både medarbetare inom vård och Samlad service genomför städmoment inne på en vårdenhets. Generellt utför vården patientnära städning, punktstädning och slutstädning när en patient lämnar ett rum. Generellt utför Samlad service regelmässig städning av lokaler och slutstädning.

De checklistor som sitter uppe i rum och på toaletter mm är i egentlig mening inte en städkontroll. Där signeras att städning är utförd men inte granskad hur, eller av tillräckligt god kvalitet.

Föreslagen åtgärd är att utarbeta en rutin för uppföljning och egenkontroll av städning, gäller städning utförd av både städ- och vårdpersonal.

Samlad service driver ett projekt och inför under 2023 digital systematisk kvalitetsuppföljning av regelmässig städning, slutstädning, basala hygienrutiner och kläddregler som utförs i verksamhetens regi. Införande och implementering sker på ett sjukhus i taget under året.

Enhetschef i vården och enhetschef Samlad service följer kontinuerligt upp städ- och serviceavtal.

Regionstyrelsens uppdrag har från 15 oktober 2022 förtydligats med att ha det övergripande ansvaret för regionens verksamheter utifrån helhetsperspektiv, kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning. Detta för att på ett bättre sätt fullfölja uppsiktsansvaret över områden som fördelas på flera verksamheter, så som till exempel vårdhygien och städning.

För Region Västmanland

Mikael Andersson Elfgren
Regionstyrelsens ordförande

Anders Åhlund
Regiondirektör